

ЖЫЙЫЛЫ

Тарых магъаналы дата бийик даражада белгиленирикти

КЪМР-ни Башчысы **Юрий Коков** Къабарты-Малкъарны халкъларыны къадарларын арталыда тюрлендирген бек магъаналы тарых ишленден бирин – республика Россиеге кеси ырызальгыты бла къошултганы – 460-жыллыгын – байрамдыгъа хазырлануу эмда аны бардыры жаны бла къурау комитетни жыйылуун етюргенди.

Анга КЪМР-ни Парламентини Председатели **Татьяна Егорова**, КЪМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы **Мухамед Кодзоков**, КЪМР-ни Правительствоусуну Председатели орунбасары **Таймураз Ахохов**, КЪМР-ни культура министри **Мухамед Кушкоков**, КЪМР-ни курортта эмда туризм министри **Ислам Хасанов**, КЪМР-ни Басма эмда асмамлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини председатели **Людила Казанчева**, КЪМР-ни Гражданствонун институтлары бла байламлыккъла къурау эмда миллетини ишлери жаны бла управлениени таматасы **Анзор Куранинов**, Нальчик шахар округуну администрациясыны башчысы **Арсен Алакаев**, КЪМР-ни билим беруу, илму эмда жаш тѐлюно ишлери жаны бла министрини орунбасары **Геккиланы Солтан** къыштышанды.

Алагъа айланп, Юрий Коков былай чертгенди: «Россейи къыралны бла Къабарты-Малкъарны бурун заманладан бери келген бир тарых бийикдиреди. Эмда белгиленирик байрамны магъанасы бек уллууд, ол себепден аны бла байламлы къууанчланы бийик

даражада етюрюрге борчлубуз. Аны тарых кесиге, бизни сыйлы ата-бабаларыбызны Россейи къыралны тохташууна эмда айныуна салган къыйынларына энчи эс бурругъа тийишлиди».

Къууанчланы кенг программасын жарашдырыгъа эмда быйыл 14 февральгъа дери къабал кѐрюрге бериге, 400-жыллыкъны майданын, республиканы ара шахарыны башха тарых магъаналы жерлерин юч айны ичинде жангыртгъа эмда тапландырыгъа деп буйрукъ берилгенди.

— КЪМР-ни Башчысыны бла Правительствоусуну пресс-службасы.

КЕНГЕШ

«Кавказ Автосити» жаш водительлени усталыкъларын ёсдюрюр, жолда адеп-къылыкъгъа юйретир ючюн къуралады

Тонене КЪМР-ни Башчысы **Юрий Коков** водитель усталыккы ёсдюрюр жаны бла «Кавказ Автосити» кѐп функциялы спорт арагъа аталып кенгеш бардыргъанды. Къурулуш не халда болгъанын билдире, премьер-министр **Мусукланы Али** сабий-жаш тѐлю автосити мекамны жангыртгъанын билдиргенди. «Алай аны лицензиясы болмагъаны ючюн алыккъа коллектив жыйымлагъанды эмда окутуу башланмагъанды», - дегенди. Болсада бу кемчиликни кетериу жаны бла мадарада толтурулгъады, лицензиягъа керекли документле хазырлангъанды эмда аны жуукъ конлде алыргъа белгилениди. Спорт арада уа трасса, токенле, солуу жерле, машиналары салырга бокс эм башха затла иштелиликде. Биринчиден а трассаны къурагъа керекди – анга Уран районда жер да бѐлоннгенди. Алай аны башларгъа связь эм газ ысла тартылгъанлары чырмайды. Ростелеком бла вышканы кетериуно юсюнден келишим бегитилгенди. «Алай газ ызыны онуу уа алыккъа этилмегенди», - дегенди Мусу ул.

къорккусуз туйюл эди, бюгон а тынлыкъ тохтадырылгъанды, ол жаны бла тыйгъыч жокъду. Алай кеси ахчаларына республикада объекте ишлетирге сойгенлеге власть нек болушайды?», - деп сейр этгенди.

Республиканы Башчысы бу конлде власть органлада жангы къулулкъ кийирленигин билдиргенди – инвестиция проектлени толтуругъа контроль тамамлау жаны бла. Ол республикада битеу жангы проектлени эсепте алып, аланы фиданлыкъларын, толтурулмагъанла бар эселе уа, аны сылтауларын тинтирикти.

Юрий Коков инвестицияланы кѐбейтиу жаны бла сынаулары уллу болгъан регионлары ишлери, методика жангычылыкълары бла шагъьерленирге кереклин да чертгенди. Ол премьер-министр **Мусукланы Алиге** инвестицияланы ёсдюрюуно контрольгъа алыргъа буюргъанды. «Бу ишни

магъанасын бюгонге дери анылмагъан чиновникле бар эселе, алагъа властада жер жокъду», - деп къошанды.

Республиканы онучусу жоллада аварияла энта аслам болгъанларын, алада адамла ачыгъанларын да айтканды. Бу кѐп функциялы арады уа жаш водительлени юйретир, аланы сынауларын, жолда культууларын игилендирер ючюн ишлетирге онуу этилгенди.

«Жашларыбыз кеслерин «жигитликлерин» орамда кѐргюзтмей, бу арада эришсинле. Жолда къорккусузлуукъны жорукъларына сабийликден юйретирге тийишлиди. «Кавказ Автосити» бизни республикагъа бек магъаналыды, - деп Юрий Коков ишчилени алгъанда, бек алгъа объектни тиресинде элдеге жашагъанлары сайларгъа чакъыр-гъанды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

ПРОИЗВОДСТВО

Завод акъыртын-акъыртын кюч жый барады

Прохладнадагы Ленин орденли ремонт-механикалы завод бюгонюкнде кесини жашау жолунда жангы ызы белгилейди. Аны иши, биринчи конюнден башлап, къыралны халкъ молкон айнытугъа себеплик этгенди. Эл молк техниккагъа, промышленность бѐлмеге да бек керекли уллуу - прицеплени ишлеуде ол алчылыккы чыкындырмагъанды. Къыралны башха предриятияларында, мында да жарышхан, онуу излеген жумушла аз туйюлдоуды.

Болсада аз-аздан мадарла этиле барадына, жангы келишимлеге къол салынады, продукцияны сатууну амаллары да табылады. Къабарты-Малкъарны бек

эртдеги предриятияларындан бири бусагъатда заман излеген продукция чыгарыды, тыш къыралла бла да байламлыккъла юйретиди, алада болдурулган затланы кесинде жазырлау мураты да барды. Бир къауум жангылыкъ да синдирилгенди. Тыш къыралны предриятиладан бири бла онулашпай, анда чыгарылган уллуу-прицеплени мында жыйшыдырыгъа онла ачадыла.

Алай продукция Россейде жоруду дегре да болдукъду. «ПроНар» атлы польшалы заводуну прицеплени бусагъатда Европада бек багъалайдыла. Аламы Прохладнада этил башласала уа-ол бек уллуу, эмда магъаналы ише саналыккъды.

Алагъа дисклени да тышындан сатып аладыла. Алай энди ала да кесибизде чыгарырылкъдыла. Къабарты-Малкъар ол производствода алчы болдукъду, дейдиле мында.

Бу жангычылыкъда къууандырган шартла болгъанларыны юсюнден предриятины таматасы Атмырзаланы Исмайыл да айтканды. Шимал Кавказыны ишлери жаны бла министерстводан келген халпаргъа кѐре, завод кѐргюзтген инвестициялы проект энчи комиссияны къарауундан ётпю, энди къыралдан ахма болушукъ берилликлени тизмесине къошултгъанды. Аны къалай бир, не заманда берилги жай айлада белгили болдукъду, - дейди Атмырза уллу.

Бусагъатда да мында хал орталыккъды. Бир неча ай алгъа заказ келгенди. Ремонт-механикалы завод къыйын кезиуден къутулуп, республикада игилени санымдады. Жалаанда ишчилени жетмегини жарыштады. Жакъы аман туйюлдоу - савричлик жыйырма минг сомдан артыкъ аладыла.

Жангы продукция чыгарылары башланса уа, болум бютон игиленирикти. Жалаанда заводча угъай, шахар, республикалы бюджетлеге да ача тошериди. Аны анылай, мында ишни тынгы къурап бардырадыла.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

Тюбешу

Россейни Президентини указларын бла буйрукъларын толтуруугъа энчи эс бурулгъанды

Пятигорскда Россей Федерацияны Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинликке келечиси **Олег Белавенцев**ни бла Къабарты-Малкъарны Башчысы **Юрий Коков**ну эки жаны тюбешулер болгъанды. Ушакъны кезиунде республиканы социал сферасын бла экономикасын айнытууну онглары, регионда жамауат-политика болум да сюзюлгендиле. Россей Федерацияны Президентини указларын бла буйрукъларын толтуруугъа энчи эс бурулгъанды.

Россейни Президентини СКФО-да толу эркинликке келечисини энчи сайтындан.

Къабарты-Малкъар Республикада право нызамны жалчытуу жаны бла дайым ишлеп тургъан координация кенгешини Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылда 10 февральда чыгарылгъан 17-УГ номерли Указы бла къабал кѐрюлген къауумуна тозетиуле кийирюно юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республикада право нызамны жалчытуу жаны бла дайым ишлеп тургъан координация кенгешини Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республикада право нызамны жалчытуу жаны бла дайым ишлеп тургъан координация кенгешини къаууму къабал кѐрююно юсюнден» 2015 жылда 10 февральда чыгарылгъан 17-УГ номерли Указы бла къабал кѐрюлген къауумуна бу

адамланы къошуу бла тозетиуле кийирирге: **Кашироков З.К.** – Къабарты-Малкъар Республиканы министри
Макытланы М.Б. – Россей Федерацияны Миллет гвардиясыны аскерлерини федерал службасыны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениисыны таматасы (ырызальгына кѐре).
2. Бу Указ анга къол салыннган конден башлап кочконе киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2017 жыл 26 январь, №5/1-УГ

Ю. КОКОВ.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2014 жылда 20 ноябрда чыгарылгъан 241-УГ номерли Указы бла къабал кѐрюлген къауумуна тозетиуле кийирюно юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 81-чи статьясыны «б» пунктуна тийишлиликке бегим этене:

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуну энчи къауумуно юсюнден» 2014 жылда 20 ноябрда чыгарылгъан 241-УГ номерли Указы бла къабал кѐрюлген къауумуна былай тозетиуле кийирге:

а) Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуну къауумуна бу адамланы къошаргъа:

Ахохов Таймураз Борисович – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуну Председателини орунбасары;

Болотоков Владимир Хамазович – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуну Председателини орунбасары;
Кунижев Вячеслав Хаждалович – Къабарты-Малкъар Республиканы къурулуш, жашау журтла-коммунал эмда жол молк министри;

Расторгуева Светлана Александровна – Къабарты-Малкъар Республиканы саууккъа сакълау министри;

б) Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуну къаууmundан **В.М. Битоконну**, **М.А. Дадонну**, **Т.М. Кучменовну**, **А.М. Туттуконну**, **И.М. Шеговану** кетерирге.

2. Бу Указ анга къол салыннган конден башлап кючконе киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2017 жыл 31 январь, №12-УГ

Ю. КОКОВ.

Оюм

Биз гражданларыбызны республиканы алынгъа салыннган борчланы тамамларгъа не къагар тири къошар муратлыбыз

Кесини КЪМР-ни Парламентини Посланиясында республиканы Башчысы **Юрий Коков** озган жылы баш эселерини туруу этгенди эмда келир замангъа шарт борчла салгъанды. Къабарты-Малкъарда социал сферада бла экономикада кѐп кѐрюмдоле жаны бла ёсюм болгъаны, бюджетни къолайы азаймагъаны, халкъны алында битеу социал борчла толтурулгъанлары къууандырады бизни.

Власть органлары баш магъаналы ишлерине энта да юйюрге болушуу, демографияны игилендируу, адамланы сауукъларын кючлендируу, билим берууно бла культураны айнытуу саналадыла. Ол жаны бла кѐп иш да тамаланганды, алай жартылыккъла да алыккъа иги кесек бардыла.

КЪМР-ни Башчысы биринчи медицина болушукъ берюуде нызамны кючлендирге буюргъанды. «Тюрлю-тюрлю сатылау бла саууккъа сакълануу ма ол бѐлюмо бюгонюкнде бек къырысузгъа саналады», - деп эсгертенди. Поликлиникада докторгъа кириге алгъына кѐп сакъларгъа тошеди, врачлагъа къагыт жазыу жаны бла асыры уллу ауурулкъ жетеди, бу сфера тюрлю-тюрлю специалистледен къытылкъ сынайды.

Битеу ол кемчиликке болжалгъа салынамазлыккъ мадарла этюно, къыйматлы амаллары синдирюноно излейди. Юрий Коковну бу айтканды да бек тозге санагъанмы: бизни саууккъа сакълануу аны онглуу этерик юч шартка келиширге керекди – медицина болушукъ ким да алаырма этюу, аны замандына тапдыруу эмда къачествосун бийик даражагъа жетдируу.

Сабийлеге бла жаш тѐлюге Посланияда

иги кесек жер бѐлоннгенди. Есюл келген тѐлюге къайгыртуу, республиканы Башчысы айтканды, ол Къабарты-Малкъарны келир заманына къайгыртууду. Аны себепли бизни битеу ишлерибиз, муратларыбыз да ма анга бурулургъа керекдиле.

Билим берууде уа баш магъаналы борчлагъа была саналгъанды: окутууну къачествосун кѐтюрюу, республиканы бек иги шолларында бла вузуларында сабийлеге, ол санда фахмулу балагъа, себеплик этген арала ачыу, сабийлени билим, чыгъармачылыкъ жаны бла айнытуугъа эмда чыныгъдырыгъа, жаш тѐлюно проекте жарашдырыгъа юйретирге онг берген онла къурау. Битеу ол мадарла жалаанда бир мурат бла этиледи – ариу къылыккы, таза ниетли, адепли тѐлюно ёсдюрюрге.

Ахмыр 2-чи бетдеди.

КЪУЛИЯНЫ КЪАЙСЫН ТУУГЪАНДЫ 100-ЖЫЛЛЫГЫНА

Аны тегюле турган жюрек отунда жылынмагъан жокъ эди

Къайсын, улуу поэт болганына бля бир чыгуу да оторат эди. Аны юсюнден айтылган эсе да, бек аз билдиргенди. Алай алапат хунери бар эди: чыгып ослени бошласа, жыйылыуа жан салып кюк эди, танылганына эслерин кесине буруп.

Къайсын улуу поэт болганына бля бир чыгуу да оторат эди.

Сюсюлени иштер анылап, анга кесича тюз магъана берип, хар сезюн, оздурмай, кем да къыймай, тап келеширди себеди эди. Жыйылыуа эшитилуо керекиси омакъ, къургъак оюмлары къыймай, алачу орунлары халкъда жюриюле акыл себелени келтирип, хапарлаганын суратуп чыгарыча этип кюк эди. Айтыркъ затына жаланда бир кесегин тура этип къыйначу, акылыны теринде алыкъа кеп заты болганына кюне эди.

«Керекли заты бир кесегин ачыкъламай къыйначу, сагъынмагъаны блям эткен эсе», деп аны атып алыкъа. Къайсын да ол жорукчу алапат туту билгенди. Жыйылыуа анга артыкъ эс буруп да аны ючюн тынгылап эди. Аны алай жерде чыгып ослени поэзия бола эди, къара сөз бола айтылган поэзия.

Поэзия алай осленинин биринчи кер 1939 жылда эшиткенге. Ары дери да тынш эди биз. Жибиз да театр студияда окугъанмыз да Москвада улмуш школда, мен а Нальчикде гиче мектепте. Блям, ол да бир кесек болушкан болур эди арабызны жуукъ этерге. Тозо уру, аны арсы жуукъ болмагъан адамны керимегине. Ол жарыкъ инсанни кесине тархан бир сейр кючю болганды - кеп заты окугъаны, кеп заты да билгени ачыкъ керюмю тура эди. Тизини, поэзияны юсюнден эркин, тукел сөлеше, улуу поэзияны чыгармаларында юлголе, юзюкле келтирип да айта эди. Къысхасы, Къайсын магъна жаланда назмула бля сөлешкенге керюмю эди.

Е ам, ол заманда аны шаркъ поэзияны къыстау окугъан кезюю болур эди: Алай айтханды Фирдоуси, алай айтханды Хайли, - деп, аламы назму тизинде олголе келтирип, Шайыр болган жерде анга тынгыламагъан, аны тыншыа тегюле турган жюрек отунда жылынмагъан жокъ эди.

Ол кесини ачыкъ да, жарыкъ кепло бля малъкъары аны арларына киргенди. Келлик заманча башха эди, жангы эди. Аны себелени ала зарланган, къызгъанган дегенча зат жокъ эди. «Бизни поэзиябыз келлик заманы Къайсынны эдиле», - деп Керим ачыкъ айтханды.

Къулий улу бля тобеширден эс алгъаркъ Отар улу мени Къизим хажи бля танышдыр эди. Энди Къайсынны таныгъаны акылман бля аны тегилдирип бергенде, Мечи улу биши тохташан эди. Аксаквал поэзияны ишанганы, жылы от жагъасына, Къайсын а ол жагъада къызыуа жана башлагъан отча керюме эди. Неда Керим: «Къайсын, сагъышыуа халкъа, Къайсын а аны бек сюйген хостасына.

Ол эксини бирге тобеш осленин керюрге тобешменгени ючюн тегилдирипде жангыла да болурмы. Алай жери: «Къайсын ушашу тили Къайсын келгенди», - деген сөлзери, ол жаш къызыну сюйюп, эркектин, кесини аныча заманын таныскалп, поэзияны жювини аны ачыкън айтханды.

Мен башха сөгъинген жыйыуу 1939 жылда август айда Къабарты-Малкъарны жазычуларыны сөзделеринде эди. Москвадан улуу сюсюн правления члендеринде Ю. Лебединский келип кытыша эди, республиканы ны оюнуларында да бар эдиле келечине.

Сөзделде миллет литература не халда болганыны юсюнден айтыла эди. Очак доклады Жаузычуларыны сюсюн таматасы Отараны Керим этди, ишчиле болуу.

бля шагъейрейлендириди. Андан сора сөлешилеуе башландыла. Кёсюю Калмыкюну къаралдыла, алай жыйылыуада төрели затланы эшитиредиле. Хар бирини башлагъанлай окуна, айтыркъ белгиле болганыны сылтаулан да адамла, тынгыламай, бир бирлери бля ушакты бардарла отурдыла. Жаланда Алайланы Умар бир кесек къозгъанган эди сейрлерин. Ол бизни литературада сатира, юмор дегенча, адамла сюйюп окугъача затла эс жазылардыла, деген эди. Андан сора эл бингъача шошайды, хар ким ушакны башландыла.

Жыйылыуу арт аласинда Къайсыннга сөз берилди. Ол башлагъанлай, отургъанла, жукудан унганча, сагъайыл кюргени миллет поэзияны жангы танып малъкъар поэзияны юсюнден айтады. Анда тобеген уруу топусунай къабарты поэзияда да болганын эге салды.

Бусагъада алай мода барды: - алай ол - Назмулуны асламысы бир төрени алып, бир бирге ушатып жазардыла. Бирини назмусу окугъан, экинчисини кюлюк алыргъа керги болмай къалдыла. Мода ичи, керекли да башлады. Поэзиягъа уа ол арталыла керекли тойлордо. Алай бля бу жанрны кыты бля да озмагъан зат жазылардыла.

Ол сөлзени бошуна айтпаны арларына киргенди. Келлик заманча башха эди, жангы эди. Аны себелени ала зарланган, къызгъанган дегенча зат жокъ эди. «Бизни поэзиябыз келлик заманы Къайсынны эдиле», - деп Керим ачыкъ айтханды.

Къулий улу сөзюню кючю бля, керекли сөзю керекли жерде айта билген хунери бля, миллет поэзияны тюз юлгъа барды. Андан сора кеп асторла, чыгарманыны ишлерине башхача, жангы кёзден къарай башлагъан эдиле.

Кертиси бля да ол заманда жазылган чакырылуада, насийла барды. Андан сора кеп асторла, чыгарманыны ишлерине башхача, жангы кёзден къарай башлагъан эдиле.

Аланы юсюрденгени нөк жаздыла демегени Къайсын эди. Иш кылай жазылганында эди, Къулий улу белгилегенче, мода

болуп, бары да бир кепден чыккъанча, бир бирге ушап, поэзиягъа уа жуукълашмай, жазылганына юсюнден айтыла эди. Алай мода кетип къалмады да, аны селвентир ючюн, Къайсын керек эди да, заман да аны бергенди.

Ол жылдада поэзия китабы чыккъанган эди. Жаланда газеттеде басмаданганга бля кесик окуп эшитирген затларына керв багъа бериле эди. Авторну башхалыгы, жангылыгы балады тынгыла керюне эди.

Арда, 1940 жылда, чыккъанган эди. Алай жыйылыуада, ары дери заркъа урулган китаплада: «Жангы дуния», «Мени жырым» дегенча болмай, «Салам, эртенлик» деп, ким жарыкъча салам айтып дуния жарыгын кюргени миллет поэзияны жангы танып алаханы, жангы эртенги башланганыны шагъаты эди.

1939 жылы агъында аскерге кетип, бир бөлөк жылыны керюмю тургъанмы Къайсынны. Аны бирини китабы басмадан чыккъанча, аны ол кесик жиберип чыккан эдим. Сора уру жылда, келчючюлок. Ардауа, 1946 жылы жыйында, Къыргызстанда тобеген эдим - Фрунзе шахарда. Аны да къыска кезуе.

Ол заманда алай къызауаны отун да, келчючючюлок ачы гыржынында да толусу бля сынагъан сагъышыуа пот эди. Уруну аурулуу, сорюнюню азабы да бютагъанган эдиле жарыкъ инсанчы. Тура эди Къайсын Къайсынны кыты жуусу ура башлагъанлай, аны умуланы да тас этмед.

Партияны XX съездинден сора, халкъыбызгъа азатлыккы жылы жуусу ура башлагъанлай, кыты тилибизде терикер китал чыгарып, аны бля халкъыбызны кыуандырыргъа, адамларыбызны тозюлке ийнануларыны кючлерге ашыккъанды. Ол киталны юсюнде Керимни бля Къайсынны къалай ишлегенлерине, анга эркинлик алып ючюн айланганларына, керекли материаланы жыйып, жарашдырып къалай кюргенлерине шагъа болуура тобешменг эди магъа. Аны керюп тургъанланы, алапат адамланы айтхалларына керв, ала керти да улуу жигитлик этгендиле. Бек улуу къыйын да салгандыла. Аланы алай отурулу, улуу иштери биреу айтмады да, агълышмады.

Биз эки инсанни башха жукуларыны эсгерген да этмед, жангы ол кишиликлерин, ол кезюнде халкъыбызгъа алапат алай суръалары алып айтханды окуна, ол алагъа емюрюк эгертенде болургъа тиийдиле. Алай, жарысугъа, къайсы ичи ишши да заманы ёте, унутулуп къалды. Бючючюлок ол киталны хална эссе тутхан адам жокъду. Көпюле уа атын да эшитмегендиле. Ол заманда уа таулупа анга къалай тобегенлерин, къалай бийик багъа бергенлерин керюп тургъанмы.

«Жашуубузну байрагы» заркъа урулул, Джалал-Абадда саты-

лып башлагъанча, аны магъанасын, къуанычын айтып анылаптыр онг жокъду. Келчючючюлок, бир торлю миллет эркинчилиги болмай тургъанлай, алай китал таулупгъа төйри эшити анылапган кибик болганды. Аны кеси кермеген ийнанырыкъ тойлордо. Ол кюнде, аны къызыуа бля жазылган назмудан бир кесегин къыскач, ийгер анылаптыр. Тюзюн жашла да, тизинлеми такъган угъай, ол тамашаны кергенде, ала кеси алына къагылап къылган кибик эдиле:

«Жашуубузну байрагы»
Эди ол киталны аты.
Аны башха киталадан
Жокъ эди айрма заты.
Аны бля бар болганды
Башха кеп киталадан,
Ишиси да, осылы да
Болур эди, алаадача.
Алай ол, керти окуна,
«Жашуу байрагы» келгенче,
Келтирип, китал тобегени,
Шагъатылыгъа сюелгенче,
Келген эди къыйын кюнде
Таулупа жарыгыргъа,
Отурулу келген келген
Кибик, кыуанч сөз айтыргъа.
Киталны келтирип,
Терикер аны керюрге
Ашыгъадыла таулупа,
Халар билдире бир бирге.
Ушакъ эпледен атланы
Келтирип, келлик эшитир
Келтирип, китал тобегени,
Этирик кибик кетюроп,
«Шукур! Жокъ болуп
кетмедик,
Сабуз - китабыбыз чыккъы,
Биз да барбыз, биз да
жалкъыбыз,
Дерге тилибиз ачыкъды»,
Деп, киталны алып, аны
Къабаргъасын сылайдыла,
Аны келюреклерине
Жылы келди жазылганында,
«Жашым, жангъа, бу не киталды?
Деди магъа къыргызылы
къарт,
Сиз былай бир сыйлы керген
Киталда не зат жазылганды?
Киталда не жазылганды?
Не жуан берликсе анга?
Айтып къалай анылаптыр
Бу заты сынамагъанга?
«Жашуубузну байрагы»
Деди башха таулупа анга.

Ма хар жерде алай тобеген эдиле таулупа анга. Кыуаны аны эплеринде не зат жазылганында угъай, аны бар болганды, алай эркинлик келгенден эди, анысны дагыдыа бир Къулу, къызу докладын

Кизимни жюз жыллыгында эшиткенге. Келчючючюлок кытай, жалкъыбыз миллет эркинчилиги алып, республикабыз да шендою атына къайтханды, Нальчикде Советини ююню зальдына, Мени улуно кюбюле кюне жораланган улуу жыйылуу болгъан эди. Кючюл республикадан жазуучула, башха адамла да келген эдиле. Докладын Къайсын эте эди. Кизимни чыгыр-армачылык жолун, жашауун, поэзияны да аныча билеи, терен анылап, ару, тап келеширди киши да айталыкъ тойлор эди.

Эки сезюню кючю, кесини Оратур хунери бля, аксаквал поэзия улулугъун, алапат фабулуу айта, сейрлик поэзиясы бля ол дуния классикакъа къошулуп тургъанын ачыкъ кергозген эди. Ары дери хажины аны эшитмеген кюнакълагъа аны ким болганыны анылаптыр, тамаша эттирген эди. Кизимни таныгъанланы, аны билгенден да келзирин жангандан ачып кергозген эди тамата къалам кертюрашыны ким болганыны.

Къайсынны сезюне адамла тамаша этип тынгылап эдиле. Аны ол сөлешкенге, жаланда улуу пот болуп къаламай, аны бля бирча, улуу оторат болганына да шагъат эди.

МАММЕЛАНЫ Ибрагим,
КФ-ни сыйлы артисти,
КФ-ни Жазычуларыны
сюсюну керюмю,
01.11.2002 ж.

Ата журтка кертлик

Къарындашла жигитлеча сермешгендиле

Төбен Чегемден Ата журт урушча юч жюз жыйрма адам кетген эди. Ол санда Жанкишияны Саламгерини жашлары да. Таматалары Хусей эди кичилери уа - Хасан. Биринчи элде комсомолгъа бек алгъа киргенлени къауумундан эди. Арда аны бу организацианы райкомун секретарына да айырадыла.

Хасан а школда окуйду. Ол да, къарындашча, тире болургъа итнеди. Жарысугъа, маляр жашуу узакъгъа озумлады. «Жашла да, кеп бир совет граждандла, туугъан жерлерин кюрулуаргъа бир бири зындан төбеген эдиле.

Абадандан биринчи заманда къагытыла келе турдула. Фашисттерини гуч этгинчи ала бля къызыуа сермеширини оюндан жаз эди. Ол битеу жюрге бля ийнанганды, гитлерчилени хорлап, къыралыбызны жарыкъ жашаугъа чыгарына.

Уруш аулакълда кезюлю сермеше ол, жаралы болуп, Ленинградны госпиталына тошгенди. Немисиле ол тиреге чабыулаулук этип, топла атханларында, аладан бири мекханы

Төбен Чегемден

ачкан эди. Хусей бирси аскерчи тегилери бля анда жоолганды. Аты алайда салынган емюрер эстеге къангада емюрюк этилгенди.

Къырк ючюнюк жылы къызуу конлеринде Хасан къылуу этген аскер бөлөм Таманы жарым айрыкамда уруш этди. Алайда душман билген дуптурун азатларгъа керек эди.

Аны ючюн къызуу атышыуа барды. Эки жанындан да кеп адам къыралды. Бир неча кере ол тире къолдан къолгъа да этеди, ахырында бизникле азатландыла. Алайдан Керчы богузгъа чыгъардыла. Ол кезюде сержан тулап улан партигъа киреди.

Урунууда болдурган жетиштери ючюн да Октябрь Революцианы ордени, «Ленин туугъаны - 100 жыл» майдала саугаланганды. Урушда «жигит, урунууда жигер жашаудан бири эди Хасан.

БАЙТУГЪАНЛАНЫ
Исмайыл.

Конкурс

Чемерликлерин кергозтгендиле, бир бирден юлю алгъандыла

«Жылы устасы-2017» деген битеуросей юкюрку муниципал кезюю огуан байрык юн Нальчикде 2-чи номерли лицейде къууанчы ачыгъанды. Анга къатышхаланы алыгъашаргъа «Единая Россия» политика партианы жер-жерли бөлөмюно башчысы Мурад Маков, билим беру департаментни таматасыны къулугун толтурган Жираслан Кагазюев, 2-чи номерли лицейни директору Борис Мальбаков, билим беру бля илмууда ишлеуегенли профессоруно беломною таматасы Татьяна Вологирова, Брнскаде Петровский аты кърал университетини орус эм тыш къыраллы литература кафедрасыны таматасы, филология илмулары доктору, КФ-ни сыйлы устасы, 1993 жылда «Жылы устасы» деген конкурса хорлаган Олег Парамонев эди башха алыгъышлагъанды.

Оришмулеге, Нальчикли школарыны устазларындан сора да, къошакъ билим беруи учредженилада ишлеуеген, сабий салданы юйретючулери да къатышдыла - битеу да 26 учредженидан отуз төрт адам. Аланы араларында 20-чы, 5-чи, 4-чю, 28-чи, 3-чю номерли орта школландан Алтулуаны Танзилла, Байкишияны Индира, Мусулаланы Лейла, Жантулуаны Хадиджа, Чеченланы Мадина, 9-чю номерли орта школу сабий санданан Атырзаланы Зукура, 2-чи номерли гимназиадан Уналаны Лейла да бар эдиле. Бялайда бир шартны белгилерге сюеме: конкурсантланы хар бири да кезюню алалмагъа омакъ эмде тизгини эдиле. Жюри ма ол жанында эс бургусунан арда билгенме.

Конкурс башланган кюн устазла, юйретючулери да «Мен педагогма» неда «Класс багчы-ол...», «Юйретючю» деген презентациалар кергозтгендиле. Алагъа кеп заман барилмегенден да къармай, асламысы ишлерине чыгарманы кёзден къарганын къууандырганды эм сейр ирсиндиги.

Керти фабула кезге бек терк урунады. Алайланы санына «Школда устаз» деген номинациягъа къатышхаланы бир къауумун арасары къошаргъа болупуна ишкесиме. «Мен устазма»

деген номинацияда да битеу илземле толтурулгъандыла. Педагогла да ишлерини оюндан кезюде занлы кеслерине тынгылаталганды, ийнандыралгъандыла. Аланы ахыр сөлзери «Хар не да сени колдунда» деген къытай халкъ айтыну юлголе келтиргенлери да алапат тап келгенди. Керти окуна, сабийни жашаугъа кез къарамы, сезими да школ жылларында тохташдыла. Аны себелени былайда устазны магъанасы улууду.

Биринчи номинацияда башха атлары айтылган устазланы юйретючулери бир къауумун арасары, дагъыда 2-чи гимназиадан Куня Беточоова, 10-чу, 31-чи, 6-чы, 7-чи номерли орта школландан Елена Кочюкочюны, Оксана Кудаваны, Лопкиланы Жанетини, Анастасия Орлованы презентациалары да кеслерине эс бурдура эдиле. Конкурсантланы бир сабийлеге, педагогларгъа аталган назмуно окугъангъа уа, аны келзиринде алагъа алай бир сюймеклик бар эди! Аны къарай, бу тиширу чанты устаз болганына, кесине тиийли устазлык сайлагъанына тошюне эдиле.

Кертиси бля да, педагоглар о конгюно оришулери алачы чыгармасыны хунерликлерины керюмю эди, дерге болукъула болсада аланы алыкъа сыналуа сагъайдыла. Ала ачыкъ дорсле, ата-анала бля тобешиле, озууучула бля сөлешиле, класдан тышын да ишле да бардыр, сабий садха жюриюлеге бля ишлей билгенлери да кергозторге, чемерликлерин да ачыкларгъа керек болупдула. Биз да, эм конлюсю хорларыгъа ийлана, барсыны да илхам, учунуучу тежейби.

О конгюно тобешюню 2013 жылы устазы Руслан Шехикаев, 2015 жылы устазы Аслан Кашежев, тепсеучюле Мелюхаланы Ирина, Хаджиланы Глизавета тепсеучю эдиле. Лицейни «Арабеск» ансамбли музыка композицианы кергозтгендиле. Лицейчи бля дер жанында къаламгандыла, аруи тепсеучула бля келпери юзасы этгендиле.

Конкурс бир неча кюню барлыкъы, анга къатышхаланы жюри ма андан сора багъа берликди.

ХОПАЛАНЫ Марият,
Сурталны автор алгъанды.

БАШЛАМЧЫЛЫКЪ

Узакъ Востокда хар кимге да - биришер гектар жер

Быйыл биринчи февралдан башлап Россей Федерациандан хар гражданында да Узакъ Востокда бир гектар жерни хакъсы адаллыккы. Алай эркинлик «Дальневосточный гектар» законга тиийшиликде берилди. Завяканы Интернет бля - **Нальчик ДальнийВосток.РФ** сайта ички берилге болукъду. Программа башлурт июньда Узакъ Востокда жашагъангъа улмуш башлагъанды. Ол кезюден бери отуз миңден аслам завяка берилгенди. Аланы ючюден бирини Саха (Фкутин) Республикандан, 28 процентин а Приморьеде жашагъаннадан.

Ючюнюк жерни, оналты процент бля, Сахалинск область алады. Статистика шартлагъа керв, адамланы асламысы былай жерлени юч неда абери ишлеуе аладыла. Бзы бля эл мулк бля кореширге сюйлене бардыла. Завяка бергенлени 17,5 проценти битимчилик, ылмакчы бля эмде бал чирленини жайуу бля кореширге умтулдула. Жети проценти уа солугъ-рекреация сферда иш алауура таукелдиле. Узакъ Востокда адам киталпаплайтыр жана бля Агагъатсы блялай жерлени хайрылуан.

жаны бля 30 типовой проект жарашдыргъанды. Ала бля hctf.ru интернет-сайта шагъа-рейтинге болуптур эдиле. Анда дагыдыда «дальневосточный гектар» къолу болганында къырал не жаны бля билелик этгенини оюндан да айтылды. Жуукъ кезюде Агагъатсы эркин жерде, анда конкурсатчы эмда башха болуптур кенип тебюрге умтулду. Бу программаны оюсо бля Узакъ Востокда бир гектар жерни алып ючюн, жаланда НаДальнийВосток.РФ сайтда завякелери берилге керкиди. Ары-бери барып айлангъаргъа,

чиновникле бля ушакъ этерге арталдыла кереликисе жоруу. Завяка берилгенден сора ол учакътаны не торлю халда хайрылыуа сюйгенини юсюнден бир жылы ичинде билдирерге керкиди. Ю жылдан сора уа анда мадар этгенин кергозторге. Биз жый озганы бля учакътаны илемеке неда узакъ болжалы арендагъа алыргъа болукъду. Бу программала бля коллектив завякала (он адамга дери) берилге амал да барды. Басмагъа **УЛШАЛЛАНЫ Мурад** хазырлагъанды.

Презентация

Кыуанчлык жыйылууга Азгору шуулары, жууулары-ахулары келген эдиле. Тегерекни аугаган жумушаклык жыйылганы авторга энцихурде аттенирин белгиси эди. «Кыаны китабы» деп алай агаганды автор орус тилде чыккыган наму жыймдыгына. Ким биледи, жашуу жолуну ол чагына жетишип, ары дери жыйылган сынауладан кыралганы кочон болур. Анда жаш заманында жазылган кыанты жениги намула бла бирге Азгору бюгонниго тохташкан сагышлары да кендоло.

Озган байрм ингирде «Вертикаль» деген адабият салонда архитектор, художник, назмуку Сарбашланы Азгору жагы китабыны презентациясы болганды. Ол Кыззахстанда Акмола шахорда тууганды. Сабийлик анда озганды. Кыбарты-Малквар кырал университетде кыруулуш факультетде окуганды. Чегем район арада архитектурада ишлегенди. Бусагата солуганды.

Сыйлы журналисти Ботталаны Мухтар, «Эльбрус» китап басманы малквар бөлгөмоню таматасы, поэт Табаксоиланы Мухтар, Россейни сыйлы артисти Бапыналаны Зариф, Музыка театры вокалисткасы Гергьокчаланы Халимат, «Заман» газетни ишчиси Османланы Хыиса, Нальчикин 14-чю гимназиясыны окуучусу Кызлабекланы Залина, Ташла-Таланы «Йинар» ансамбли эм башкала бар эдиле.

Сарбашланы Азгору назмуларына, музыкант мактам салган жыргалагы, ол шүбү Запасда офицерлени миллет ассоциацияларыны таматасы полковник Аталаны Жашарбек бла бирге ойнагган популярге да тынгалап, келгенле заууклуку алгандыла. Битирланы Тамараны соймеклики юсюндөн жазган назмуларына тагылган «Ал кыбузгуну, наным» деген жырына да презентациясы ол кюн болганды. Аны Гергьокчаланы Халимат эшиттиргенди.

Фахмуну жарыктыгы кимге да жылыуу келтирирге борчул эсе, байрм ингирде барган поэзия байрам ол айтууга шаггалык этеди. Презентацияны ахырында Азгору кесине сөз берилгенде

Кыуанчлык бла тазалык саугалаган фахму

Малкварны Жазуучуларыны союзуу правленини председатели Белпайланы Мугалимге бергенди. Ол жамаут назмучулукка не замауда да артык эс бурганын, аны кочю жорек эсликден келгенин чертип, Азгору кеси сайлаган назмусу окулганды.

Быллай тубешиуле ариу төрөлге этгенлерин эсге аласак, керти, республикада малквар, кыбарты, орус тилде да жагы сөзге тынгалагыла, поэзиясыны бюгонниго кюнюн билирге сойгөнге кепден-кеп бола барыдыла.

Презентацияга келгенлени арасында РФ-ни халк устасы, Суратлау искусстволаны музейини тамата сакчылуучу Мокчаланы Владимир, Чечен Республиканы

искустволарыны сыйлы куулукчусу, художник Бакулланы Владимир, филология илмуланы доктор Битирланы Тамара, Кыбарты-Малквар радиону малквар тилде беруилерини таматасы, КМР-ни

уа, ол ары келгенлеге жорек ырызлыгыын билдиргенди. КЕРТИЛАНЫ Сакинат. Суратланы ХОЛАЛАНЫ Марзият алганды.

Китап беш бөлгөмонд кыралганды. Биринчи кесегини аты «Жашуу жыры» деп алайды. Ары кирген назмула поэтни инсан кырамын белгилейдиле. Ала Ата журтка, узак Кыззахстанга, таулага, хар бир энци адамга да соймеклики, кыайгырыну юсюндендиле. Экинчиси «Тишируу Дуня ариулуугу» деген аты бла келеди. Ол таза, ариу соймекликте, жерде аны нөгөрлери болуп жорюген тубешиулеге, айырылууга аталады.

Китапны ючюнчю бөлгөмо сонетледен кыралганды. Тертюнчюсо тенгелег аталады. Аны аты да «Шүкөрлери сейирлик бетлери» деп алайды. Мында автор келлеге жорек ырызлыгыын билдиреди. Ахыр кесекни уа, аны аты «Быллай жашайдыла позле жер юсюнде» деп алайды, кенормеле кырайдыла.

Презентацияны «Кыайсыннга жуз атлама» деген республикада, андан тышанда да белгиле проекти автору Тегууланы Хадис ачканды. Ол Азгору чыгармачылык ишлерин юсюндөн толуг айтканды, аны бир неча кер сурат кермочю болганын сойлоп, махтау бла эсгергенди. Ызы бла сөзю Кыбарты-

АКЦИЯ Наркотиклени заранлыгыын - оюнну юсю бла

Кеп болмай КМРКыу-ни информация технологияла эм экономика колледжине оид бардырган халда «Биз наркотиклеге кыажубуз» деген оюн болганды. Бу ишни магыанасы саугулуку жашуу пропагандасы бардыруу бла байламды, деп билдиргендиле университетни пресс-службасындан.

Оюнда секретарь, прокурор, даучу, өкюл, шаггалта да бар эдиле, жууалха уа наркоман саулай тартылганча эди. Студентле бла бирге бу осал кылыгыны юсюндөн айтырга сахнага экспертле, устазла, психолог, врач эзда полицияны келечиси да чыккыгандыла. Ала хар бири да кеси бөлгөмонде бу жагы бла кыалай шартлагла жолуга тургунларын билдиргендиле.

Тинтиуле Аркиликсиз сатылган иччилени - сыйырырга

Роспотребнадзорну Кыбарты-Малкварда Управленисы республикада спирт кышуулуп жарашдырылган продукцияны сатыу-алмуу бла байламлы халны тинтеди. Бу ведомстводан билдиргенлериче, бюгонлюкте 218 токөнгө кыралганды.

Тинтиуле ачыккапаландарыча, сатарга аркилик берилгенге товарланы 50-си чаклы бири сыйырылганды, ол санда лосьонла, бальзамла, этил спирти кыйырма беш процентден кеп болган продукция да. Алай ю шартха керде, административ жууалха тартыну юсюндөн ишле ачылгандыла.

Управлендиго энци телефону эс ишлейди. Бу номерлеге сөйлөшүп, законсуз сатуу бардырганыны юслеринде билдирме болууду: 42-33-82, 40-54-85, 42-03-86, 40-38-99. Бизни корр.

Сөз ючюн, полицияны аламы кылырланы аманлык этген нечча наркоман тошгөни айтан эсе, врач наркотик препаратланы медицинада хайырланганларныны, операцияланы бардырганда уа, аласыз арталыда жара-

маганыны юсюндөн билдиргенди. Психолог а наркоман болушлук табар ючюн, кыайры келирге кереклисин анылатканды. Сюдно ахырында адам наркотикле бла кесини проблемаларын кетералмазлыгынын, аны не тюрлюсю да аман болганын, аладан кесине жалаңда улуу палах табаргынын ачыккапаландыла. Кыонакчаланы арасында КМРКыу-ну студент советини таматасы, Ич ишлени

органларыны келечилери, тамата инспектор да болганды. Ахырында ала бары да, жаш адамланы сорууларына жууалпа берип, буыллай акциялагга терк-терк кыатыша туруучуларын билдиргендиле. Болсада бу хол сахнада керегелерин жараткандарын чертип, ыспас этгендиле эмилири заманда буыллай акцияланы кырай турууга чакырыгандыла.

маганыны юсюндөн билдиргенди. Психолог а наркоман болушлук табар ючюн, кыайры келирге кереклисин анылатканды. Сюдно ахырында адам наркотикле бла кесини проблемаларын кетералмазлыгынын, аны не тюрлюсю да аман болганын, аладан кесине жалаңда улуу палах табаргынын ачыккапаландыла. Кыонакчаланы арасында КМРКыу-ну студент советини таматасы, Ич ишлени

УЧРЕДИТЕЛЛЕ: КЫБАРТЫ-МАЛКВАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Ж.Ж. РЕДАКЦИЈА: ТЕКУЛЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары) ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары) ТОКЫЛУЛАНЫ Борис (жууалы секретары) МОКЫАЛАНЫ Зулура (жууалу бөлгөмон таматасы) ТИКАЛАНЫ Фатима (жамаут-политика жашуу бөлгөмон таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА: Редактору примейн - 42-63-01. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-04-82. Жууалы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62, Корреспондент - 42-63-52. РЕДАКЦИЈАНЫ БЕ.ПОМ.ЛЕРИ: Жамаут-политика жашуу - 42-24-02, 42-67-68. Жуулура - 42-75-82, 42-66-76. Социальды-экономика - 42-68-72. Жагналмакка эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучула бла байламмакка жорютуу эм реклама - 42-37-94. Энци корреспондент - 42-68-72. Тиманчада - 40-28-97, Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кызыгыт жорютмейин. Кюл жамаудагы редакция элемебей эм ала артка кыайтарымайдыла. Газете басылганы материалда айтылган оюмла редакцияны баш келешиме болушлукту. Алада айтылган хар зат ючюн Россей Федерацияны Басманы юсюнде законуна тийишлиликте материалды авторлары келдири жуушлуктады. Редакция авторлардан 400 гезит тизгенден (машина бла жазылган 5-6 бет) келино аймайды. Газет Басманы эм асымы информацияны аркиликтерин кыруулуш жагы бла Кыбарты-Малквар регион инешкенди 2016 жылда 19 декабрьда регистрация этгенден. Регистрация номер - ПИ № ТУ07-00118. Инаксы - 51532

Газетни басмагы КМР-ни Басма эзда асымы коммуналкация жагы бла кызыт комитетини компьютер службасы хазыр этгенди. Газет «Тетраграф» ООО-ну тинюграфиясында басманганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекет, 33. Газетини ислерине тапдыруу ючюн КМР-ни почта сызыны федеральный Управленкис жуушлуктады. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10. Газетини рошнгада сатыу ючюн КМР-ни «Почта» акционер обществову жуушлуктады. Телефон: 42-49-34.

Номерге графика керде 19.00 сагытта кыол салынады. 20.00 сагытта кыол салынганды. ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГАРГАНЛА: Кулычаланы Зульфьян - журналист редактор; Кертечиланы Зульфьян - жуууалы секретары орунбасары; Зезуланы Лидя - (1, 2-чи бетле); Бийкочкуланы Жаннета - (3,4-чи бетле) - корректорла. Тиражы 2100 экз. Заказ № 147. Багытасы 10 сому.

РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ НЕГАТЛАНЫ АДРЕС: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекет, 5. электрон почта: elbor_50@mail.ru

Саугулык

Сабийлени саны кёбейирча

Кеп болмай КМР-ни Саугулык сакылуу министрствосуну кенгелден озган жылда ЭКО амалына жашуу ишм кырагуну эсеплени юсюндөн айткандыла. Бюгонлюкте республикада жыл санлары сабий табарга жараган 224596 тишируу барды. Аладан 800 сабийлери болмай медицина жагы бла консултация эм диагностика бардырганы арада учтада турдыла. Бытыр ЭКО мадарны хайырланган 296 тишируудан ол жалаңда алтмыш тогузуна

жараганды. Алай бла дуняга 73 бала жаратылганды. Сабийлеге медицина болушлук берюно ишм кырагуну ан аурулуктары болган тишируулагга профилактика бардырган бөлгөмоню таматасы Юлия Шогенова билдиргенге керде, ЭКО амал биринчи керде жарамаган эсе, тишируу, зак-зак жазып, юч айдан алгга болмай, аны экинчи керде этерге болушлукту. Бир жылга процедураны экиден кеп этдирге уа жарамайды.

Кенгешни чеклеринде акушерле, гинеколога сабийлери болмагган ююрле бла заманында эм тынгала ишлерге кереклисин чертгендиле. Аны бла байламлы Нальчикде тишируулары консултациясы, медицина жагы бла консултация эм диагностика бардырган, сора ЭКО арала да байламмакка ишлерге кереклисин айткандыла.

КМР-ни Саугулык сакылуу министрствосуну пресс-службасы.

Футбол

«Школчула» чемпион болурга ушайды

Футболдан алгынныгы кыш чемпионатла быйылча сейирлик болушлук тургуну ала хар тейил эдиле. Чемпионат бошалырга тёрт тур квалгандан сора биз ким кытарыгына кесибизни прогнозууна жарашдырырга сойгөнбиз. Эсеплени чыгарганды, бусагытта турнир таблицада биринчи беш жерде орналган командалары алгынныгы Экспертизыгыга уа хар алчы командадан бирер келечини бла баш судья Бёзюланы Заурчакырыганбыз. Аланы эсепленине керде (таблицада), чемпион аты «Школа №31» алырга керекди. Экинчи жерде «Кахун», ючюнчюде уа «Звезда» болушлукду. Бир айдан а экспертлен кызыт тюз болганын билдирбиз.

	«Школа №31-Русгидро»	«Кахун»	«Звезда»	«Велес»	«Спартак-Нальчик-дубль»
Артур Ныров, «Звезда»	2	3	1	4	5
Беслан Кертиев, «Кахун»	2	1	4	3	5
Анзор Егожев, «Школа №31-Русгидро»	1	2	3	4	5
Азамат Харав, «Велес»	2	1	4	3	5
Тимур Битюков, «Спартак-Нальчик-дубль»	1	4	2	5	3
Бёзюланы Заур, судья	1	2	4	3	5
Барысы да бирге	9	13	18	22	28

Виктор ШЕКЕМОВ.

Голбол

Кытханлагга - грамотла, майдалла, кубокла

Нальчикни Универсалкомплексинде спорт школлагга жорюктөлгени араларында голболдан эршиуле бардырылгандыла, деп билдиргендиле КМР-ни Спорт министрствосуну пресс-службасындан. Эршиулеге битеу да алты команда кыатышканды. Спорт министрни орунбасары Аналаны Аслан, Сокуруланы битуроссей обществоларыны регион бөлгөмоню башчысы Черкесланы Лариса, спорт школланы директорлары бла ата-анала сабийлени келлерин кетюргендиле.

Эршиуле кыуанчы халда ачыгыттарын сора биринчи болуп 7-чи номерли школну бла спорт-адаптив школну командалары ойнагандыла. Экинчиле 11:0 эсеп бла кытхандыла, ала, битеу тубешиулерин да хорлап бла бошоп, биринчи жерге алгандыла. Экинчи жерге - кыол тыюнгөн школну командасы, ючюнчюге уа ба-

скетболдан школну командасы чыккыгандыла. Ала грамотла, майдалла эм кубокла бла саугу-алангандыла.

Тэквондо

Турнирге аслам кызыт кыатышканды

Тэквондодан республикалы эршиуле быйыл биринчи керде бардырылгандыла. Аланы спортну бу тюрлюсюндөн регион федерация кыраганды. Алагга Кыбарты-Малквардан, Дондагы Ростовдан, Чеченден, Ставрополь крайдан бла Армавирден 120 адам кыатышканды. Бизден командагы 20 спортчу киргенди. Турнирге кызыгыт аслам болганын ары да белгилерчиди. Ауурлук эм жыл сан категорияларына керде бизни республикадан биринчи жерлеге Ахметланы Дарьяна, Аиша Жемухова, Вадим Скобликов чыккыгандыла. Чочайланы Лидия, Бордальканы Лида бла Адиса, Балери Бабаева, Ренат Косов призёра болгандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфьян. Сурат авторунду.

Театр

Лакырданы, кюлкюню байрамы

Кулыланы Кыайсын атлы Малквар кырал драма театр сахна искусствосуну сойгөлени Токумаланы Жагыфарны пьесасына керде салынган «Чоной кытын алады» деген спектакле чакырады. Аны режиссер-постановщици Владимир Теуежуковду.

Кемал, Тохаланы Зуккарний эм башкала кыатышыркыдыла. Спектакль 9 февральда Кырал концерт залда (КЗК) керюзтолукду. 18.00 сагытта бошлангыркыды. Соруулары болганыла бу телефон номерлеге сөйлөшүмле: 8(8662) 44-22-10; 77-34-85; 8-938-691-25-39.